

Autoreferat

1. Imię i nazwisko Krzysztof Jaworski

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

1991 – magister filologii polskiej, Wydział Humanistyczny, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Kielcach (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego).

1996 – doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa; Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny; rozprawa doktorska: *Bruno Jasiński. Biografia i twórczość*; promotor: prof. dr hab. Alina Kowalczykowska, recenzenci: prof. dr hab. Zdzisław Jerzy Adamczyk, prof. dr hab. Grzegorz Gazda.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

1997 – do dziś: adiunkt w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

1992-1997 – asystent w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.)

a) tytuł osiągnięcia naukowego

Kronika polskiego futuryzmu

b) autor, tytuł publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa

Krzysztof Jaworski, *Kronika polskiego futuryzmu*, 2015, Instytut Filologii Polskiej UJK w Kielcach, ISBN 978-83-936660-7-2 [str. 710]

c) omówienie celu naukowego ww. pracy i osiągniętych wyników wraz z omówieniem jej ewentualnego wykorzystania

Do opracowania *Kroniki polskiego futuryzmu* skłoniło mnie przekonanie, że prąd ten odegrał ważną rolę nie tylko w dziejach naszego narodowego piśmiennictwa i życia literackiego w Polsce, że poprzez jego historię można zobaczyć sprawy znacznie szersze. Na gruncie polskim futuryzm był nie tylko – jak w innych krajach – wyrazem buntu przeciw nadmiernemu kultowi przeszłości i fascynacji rozwojem nowoczesnej cywilizacji. W nowej rzeczywistości politycznej, w dopiero co odbudowanym państwie polskim, był także donośnym i ważnym głosem w dyskusji na temat nowego określenia roli literatury, sztuki i kultury w życiu narodu – wreszcie wyzwolonego narodu, gdy literatura i sztuka powstająca w warunkach niewoli narodowej przestała odpowiadać na pytania i wyzwania stawiane przez nowe życie.

I jest drugi jeszcze powód, dla którego zdecydowałem się opracować *Kronikę*.

Przez wiele lat zajmowałem się biografią i twórczością Brunona Jasińskiego; pierwszą książkę o Jasińskim opublikowałem w roku 1995, rok przed doktoratem. Prowadząc poszukiwania źródłowe do tamtych prac, penetrując futurystyczny kontekst biografii i twórczości Jasińskiego, zorientowałem się jak niepełna, jak dalece niewystarczająca jest wiedza faktograficzna o polskim futuryzmie i polskich futurystach; zdałem sobie sprawę z potrzeby uzupełnienia i wzbogacenia tej wiedzy. Mam nadzieję, że nie przeceniam zakresu i znaczenia tych moich uzupełnień, sądzę jednak, że co najmniej 30% zarejestrowanych w *Kronice* faktów nie funkcjonuje w literaturoznawczym obiegu naukowym.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami, w *Kronice polskiego futuryzmu* rejestruję w sposób uporządkowany fakty z dziedziny literatury, publicystyki, plastyki, teatru, filmu, muzyki, a także działalności pozaliterackiej, łączącej się bezpośrednio lub pośrednio z recepcją w Polsce oryginalnych założeń futuryzmu polskiego. Obok wydarzeń czysto literackich, mających za zadanie odtworzenie w porządku chronologicznym kształtowania się głównych założeń estetycznych tego kierunku, w pracy udokumentowano również wiele przejawów życia pozaliterackiego, obyczajowego, publicznego, a nawet politycznego, które ukazują polski futuryzm na szerokim tle wydarzeń i zagadnień kulturalnych ważnych dla

ówczesnej epoki. Taka perspektywa, dopełniona także przez rejestrowanie wydarzeń „drugorzędnych”, pozwoliła ukazać polski futurizm nie tylko jako koncepcję ściśle literacką, estetyczną, ale pozwoliła zwrócić uwagę na różnorodność zjawiska określanego mianem „futurizm polski” oraz zaprezentować, jak silnie jego założenia przeniknęły do świadomości ówczesnego społeczeństwa – chociaż generalnie nie trafiły w Polsce na przyjazny grunt, i przez większość krytyków oraz odbiorców nie były akceptowane. Jednym z dowodów potwierdzających tezę, że futurizm jednak kształtował wiele sfer ówczesnego życia (nie tylko artystycznego), jest przywołany w *Kronice* przykład, który uzmysławia, że futurystyczna estetyka, a szczególnie język wypowiedzi literackiej, stały się inspiracją dla początkującej wówczas reklamy prasowej (na „modłę” futurystycznego wiersza reklamowano np. mydło czy domy towarowe).

Kronika polskiego futurizmu obejmuje lata 1909-1939, które wyznaczają trzydziestoletni okres „obecności” idei futurystycznych w Polsce. Ten przedział czasowy został podzielony na trzy mniejsze odcinki:

– lata 1909-1918 – to czas, w którym ukazywały się w polskiej prasie pierwsze tłumaczenia manifestów włoskich futurystów (literackich, malarskich i innych), towarzyszyły im pierwsze interpretacje założeń ruchu, oceny futurystycznych dokonań (Witolda Bunikiewicza, Cezarego Jellenty, Aleksandra Kołtońskiego, Tadeusza Nalepińskiego), pojawiały się relacje ze spotkań z futurystami (Marii Sławińskiej, Stefana Żeromskiego), a nawet barwne incydenty (jak np. paryska bójka pomiędzy Filippem Tommasem Marinettim a Eliaszem Nadelmanem i Bolesławem Wieniawą-Długoszowskim). W tym właśnie czasie w dyskursie publicystycznym sformułowano pytanie, które aż do roku 1919 pozostało bez odpowiedzi – czy na rodzimym gruncie możliwy jest ruch futurystyczny w wydaniu włoskim, który byłby zdolny odmienić oblicze polskiej sztuki? (Ignacy Grabowski). Zgromadzone w *Kronice* fakty potwierdzają tezę, iż wówczas do kraju docierały głównie założenia futurizmu włoskiego, działalność futurystów rosyjskich była postrzegana marginalnie (choć informacje na temat rosyjskiego futurizmu popularyzował od 1915 r. Julian Tuwim).

– lata 1919-1925 – to okres, w którym na rodzimej scenie artystycznej pojawiły się po raz pierwszy oryginalne założenia polskiego futurizmu. Szczególnie między 8 lutego 1919 r. (pierwszy wieczór futurystyczny w Warszawie z udziałem Anatola Sterna i Aleksandra Wata) a 10 marca 1921 r. (wspólne występy A. Sterna i A. Wata z B. Jasińskim i Stanisławem Młodożeńcem) ruch ten rozwijał się szczególnie żywiłowo. Zgromadzony w *Kronice* materiał dokumentuje, że działały wówczas w Polsce równoległe cztery główne – i konkurencyjne wobec siebie – grupy futurystów: futuryści tzw. „warszawscy” (z poetami A. Sternem

i A. Watem), futuryści „krakowscy” (z poetami Tytusem Czyżewskim, B. Jasińskim i S. Młodożeńcem) oraz tzw. „najmłodszy futuryści warszawscy” (nie uznawani za futurystów przez swoich starszych kolegów z Krakowa i Warszawy) – jedni grupowali się wokół Kazimierza Brzeskiego, nazywając siebie „Katarynką Warszawską”, drudzy skupieni byli wokół Henryka Sela. Ponadto narodzinom polskiego futuryzmu towarzyszył także uznany za „pierwszego polskiego futurystę” Jerzy Jankowski oraz tzw. grupa „Picadora”, która w lutym i marcu 1919 r. występowała na wspólnych wieczorach futurystycznych pod nazwą Cechu Poetów (Jarosław Iwaszkiewicz, Jan Lechoń, Antoni Słonimski i J. Tuwim). Po okresie „burzy i naporu” wystąpień grupowych (w latach 1921-23), głośnych debiutach książkowych, skandalizujących opinię publiczną jednodniówkach, bulwersujących wieczorach autorskich, gorących polemikach prasowych (w które włączali się m.in.: Karol Irzykowski, Stanisław Pieńkowski, Władysław Rabski czy S. Żeromski), *Kronika* rejestruje kolejne przemiany polskiego futuryzmu – fazę zamknięcia ruchu (1923), próbę jego wskrzeszenia (1924) i wreszcie ostateczne rozejście się głównych jego twórców w 1925 r.

– lata 1926-1939 – to czas, w którym polski futuryzm w wydaniu grupowym co prawda już nie istniał, ale – paradoksalnie – ukazały się wówczas teksty literackie futurystów uznane za najdojrzałe w ich karierze twórczej – np. S. Młodożeniec wydał w 1933 r. zbiór *Futurogamy i futuro-pejzaże* i konsekwentnie określał się mianem „futurysty”, podobnie T. Czyżewski – jego *Lajkonik w chmurach* (1936) opatrzony był tekstem teoretycznym zatytułowanym *O odlogicznieniu poezji*. Odwiedzili wówczas Polskę najważniejsi twórcy futuryzmu włoskiego i rosyjskiego: F.T. Marinetti, Włodzimierz Majakowski, Igor Siewierianin.

Zgromadzony materiał badawczy pozwolił również ustalić chronologię najważniejszych polskich wieczorów futurystycznych i udokumentować ich przebieg, biorąc pod uwagę reakcje prasy literackiej, jak również codziennej o zasięgu ogólnopolskim, lokalnym, a także wspomnienia uczestników i obserwatorów, pisane często z perspektywy lat. Wydaje się, że zaprezentowane źródła pozwoliły na dopełnienie obrazu polskiego ruchu futurystycznego i ukazały go z nieco odmiennej perspektywy – udało się to przede wszystkim dzięki dotarciu do materiałów archiwalnych, które uchodziły do tej pory za zaginione, a znajdowały się w zbiorach prywatnych. Stąd wiele materiałów zostało przywołanych w *Kronice* po raz pierwszy: są to szczególnie wypowiedzi tzw. „najmłodszych futurystów warszawskich” – udało się odtworzyć chronologię ich publikacji, a wydali oni najwięcej jednodniówek: grupa K. Brzeskiego – osiem, a grupa H. Sela – pięć.

Kompozycję *Kroniki* oparłem na zapisach dziennych, które mają budowę tzw. „modułową” – jak wyjaśniłem to we wstępie pracy – każde odnotowane zdarzenie z życia

literackiego, obyczajowego, społecznego, etc., może składać się z sześciu części: 1. tytułu wpisu (unikalem tytułów metaforycznych); 2. opisu zdarzenia (wraz z cytatem); 3. danych bibliograficznych (podawałem źródła, koncentrując się przede wszystkim na ich pierwodrukach; ale jeśli zaszła potrzeba, odnotowywałem także ich późniejsze przedruki); 4. odsyłacza do not biograficznych; 5. odsyłacza do słownika haseł rzeczowych; 6. przypisów oznaczonych gwiazdką (pojawiających się, jeśli to było konieczne, pod każdym modułem). Jeśli we wpisie nie zostało przywołane żadne nazwisko bądź hasło rzeczowe wymagające wyjaśnienia lub dopowiedzenia – punkty 4, 5, 6 nie występują. W przywoływanych cytatach (zwłaszcza manifestach jednodniówek) zdecydowałem się na zachowanie pisowni tzw. „futurystycznej”, czyli nie przestrzegającej zasad ortograficznych, ponieważ stanowiła ona integralną część futurystycznych publikacji i pojawiała się w ich wydawnictwach w trzech wariantach – koncepcje pisowni „futurystycznej” wysunęli kolejno: J. Jankowski, Edmund Miller, B. Jasiński (opisuję to zagadnienie szczegółowo w hasle rzeczowym: „pisownia futurystyczna”). Ogółem *Kronika* zawiera 549 wpisów dziennych.

Praca nad nowym materiałem zgromadzonym w *Kronice* pozwoliła mi także na przypomnienie kilku sylwetek twórców polskiego futuryzmu mało dziś znanych, przykładem może być postać i działalność poety i pisarza E. Millera czy osoba późniejszego satyryka i redaktora K. Brzeskiego, toteż zdobyte przy opracowaniu materiału *Kroniki* informacje wykorzystuję, przygotowując do druku studium na temat twórczości autorów mniej dziś popularnych i zapewne dla głównego nurtu polskiego futuryzmu mniej znaczących, lecz niezbędnych dla zrozumienia przemian jakich dokonał polski futuryzm, nie tylko w polskiej literaturze, lecz także w świadomości ówczesnych odbiorców.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Moje zainteresowania literaturoznawcze rozwijały się w kilku fazach, które wiązały się ze studiami, okresem pisania pracy doktorskiej i osiągnięciami w działalności naukowo-badawczej oraz pisarskiej lat ostatnich. Szkołę średnią ukończyłem w Kielcach. Od 1986 roku studiowałem filologię polską w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego). Pracę magisterską pt. *Analiza i interpretacja powieści Brunona Jasińskiego „Pałę Paryż”* napisałem pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Zdzisława Jerzego Adamczyka w roku 1991. Otrzymałem ocenę bardzo dobrą i złożyłem egzamin magisterski z wynikiem celującym. Od ostatnich lat studiów datuje się moje zainteresowanie biografią Brunona Jasińskiego, losami czołowych polskich futurystów (m.in. A. Watem,

A. Sternem), a także szeroko rozumianą sztuką awangardową (m.in. polskim futuryzmem). W orbicie moich zainteresowań znalazły się również uwarunkowania historyczne losów twórców awangardowych, których drogi literackie często krzyżowały się z zaangażowaniem politycznym i dokonywanymi wyborami ideowymi.

Po ukończeniu studiów w roku 1991 podjąłem pracę jako nauczyciel języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 33 w Kielcach, a w roku następnym w Szkole Podstawowej w Strawczynie koło Kielc. W 1992 wygrałem konkurs na stanowisko asystenta w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego), gdzie od 1992 roku rozpocząłem pracę w Zakładzie Pozytywizmu i Młodej Polski. Dzięki zajęciom dydaktycznym z historii literatury pogłębiłem wiedzę na temat piśmiennictwa pozytywistycznego i młodopolskiego oraz poszerzyłem zainteresowania badawcze o zjawiska opozycji literatura „tradycyjna” i modernistyczna a literatura awangardowa (futuryzm i kierunki pokrewne). Opozycja ta stanowiła jeden z głównych tematów moich literaturoznawczych poszukiwań.

Następny etap rozwoju moich zainteresowań naukowo-badawczych wiązał się z odkrywaniem nieznanych faktów z biografii czołowego polskiego futurysty Brunona Jasińskiego. Na początku lat 90. XX wieku wiedza na temat jego życia wydawała się niedostateczna. Starałem się też „na nowo” odczytać jego twórczość, stosując zasady sfunkcjonalizowanej analizy i interpretacji tekstu literackiego, rozważając przy tym zagadnienia metaforyki narracji w prozie Jasińskiego. Kwestie te nie były wówczas dostatecznie usystematyzowane i opisane. Przełom w pracy nad ustaleniami faktów biograficznych interesującego mnie autora nastąpił w momencie otwarcia sowieckich archiwów. Wówczas pojawiła się możliwość poznania cennych materiałów źródłowych, które przynosiły rozstrzygające odpowiedzi na zasadnicze pytania o losy wielu polskich pisarzy związanych z komunizmem, w tym Jasińskiego. Dostęp do tych niezwykle ważnych dla mojej pracy naukowej tekstów (zeznań dla NKWD i innych) uzyskałem dzięki polskiemu oddziałowi stowarzyszenia „Memoriał”, bezpośrednim kwerendom prowadzonym w Archiwum Wschodnim i pomocy redakcji miesięcznika „Karta”. Badania przeprowadzone nad tymi dokumentami zaowocowały moją pierwszą książką naukową pt. *Bruno Jasiński w sowieckim więzieniu. Aresztowanie, wyrok, śmierć*, która ukazała się w wydawnictwie naukowym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach w 1995 r. (książkę tę opublikowałem jeszcze przed ukończeniem pracy doktorskiej). Publikacja oprócz tematu głównego – omówienia ostatniego etapu życia i twórczości pisarza – zawierała także prezentację szerokiego tła politycznego i kontekstu życia społecznego pokolenia polskich twórców awangardy, ponieważ los, jaki

przypadł w udziale autorowi *Balu manekinów*, nie był wyjątkowy, choć szczególnie tragiczny (zważywszy na okoliczności śmierci, po raz pierwszy potwierdzone dokumentami).

Od roku 1993 rozpocząłem zbieranie nowych materiałów do pracy doktorskiej, poświęconej życiu i twórczości Jasińskiego. Promotorem rozprawy była prof. zw. dr hab. Alina Kowalczykowska (IBL PAN). Poszukiwania materiałów prowadziłem w wielu bibliotekach i archiwach polskich (m.in. Warszawie, Krakowie, Łodzi, Wrocławiu) oraz zagranicznych (Lwów, Paryż, Kolonia). Od lutego 1996 roku pod kierunkiem pani promotor pracy odbywałem sześciomiesięczny staż w Instytucie Badań Literackich PAN w Warszawie. We wrześniu 1996 roku uzyskałem stypendium im. Stanisława Lema, przyznane mi przez Towarzystwo Historyczno-Literackie w Paryżu na dokończenie badań naukowych nad życiem i twórczością Brunona Jasińskiego. Dzięki stypendium prowadziłem kwerendy archiwalne i zapoznałem się z materiałami dotyczącymi nie tylko Jasińskiego, lecz także wielu mniej współcześnie znanych pisarzy, dziennikarzy i innych przedstawicieli środowisk emigracyjnych, o których dotychczas niewiele było wiadomo. Po raz pierwszy opracowałem archiwum paryskiego Syndykatu Dziennikarzy Polskich (1923-1925), przechowywane w Bibliotece Polskiej w Paryżu, co pozwoliło na przypomnienie barwnej osobowości twórczej Kazimierza Smogorzewskiego (m.in. w artykule: „*Sprawa Smogorzewskiego*”. *Historia pewnego incydentu*).

Po odbyciu stażu i powrocie ze stypendium ukończyłem pisanie rozprawy doktorskiej pt. *Bruno Jasiński. Biografia i twórczość*, którą obroniłem dnia 20 grudnia 1996 roku na Uniwersytecie Łódzkim; recenzentami pracy byli prof. zw. dr hab. Grzegorz Gazda i prof. zw. dr hab. Zdzisław Jerzy Adamczyk. Po uzyskaniu stopnia doktora, od roku 1997, zostałem zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach, a obecnie Uniwersytecie Jana Kochanowskiego, gdzie pracuję do dzisiaj.

Kiedy w paryskim Archives nationales pojawiły się nowe materiały archiwalne, po raz kolejny zmieniające dotychczasową wiedzę na temat tzw. paryskiego okresu życia Jasińskiego – zdecydowałem się na prowadzenie dalszych badań. Były to bowiem dokumenty szczególnie cenne, a do tej pory nieodkryte (raporty policyjne, poufna korespondencja ministerialna). Materiały te gruntownie modyfikowały i pogłębiły wiedzę o Jasińskim i środowisku paryskiej emigracji. Wykorzystałem je do zaprezentowania sylwetki pisarza w kolejnej książce, zatytułowanej *Bruno Jasiński w Paryżu (1923-1925)*, która ukazała się w Wydawnictwie Naukowym Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach (2003).

W kręgu moich zainteresowań naukowych znalazło się również edytorstwo. Doświadczenia badawcze warsztatu edytora prac naukowych wykorzystałem przy opracowaniu tomu poezji wybranych Jasińskiego. Książka nosiła tytuł *But w butonierce i inne wiersze* (2006). Ukazała się nakładem wydawnictwa „Iskry” w Warszawie. Był to wówczas pierwszy od trzydziestu lat tak obszerny wybór wierszy poety. Publikację tę uzupełniłem historycznoliterackim posłowiem oraz opracowałem przypisy.

Ze względu na chorobę i urlop dla poratowania zdrowia byłem zmuszony przerwać pracę naukową w latach 2006-2007. Po zakończeniu leczenia i rehabilitacji powróciłem do pracy dydaktycznej i działalności naukowej w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Po kilkunastu latach poszukiwań materiałów dotyczących Brunona Jasińskiego prowadzonych w archiwach w Polsce (Warszawa, Kraków, Łódź, Wrocław) oraz za granicą (Paryż, Moskwa, Berlin, Kolonia, Lwów), opracowałem całościową biografię pisarza. Książka, zatytułowana *Dandys. Słowo o Brunonie Jasińskim*, ukazała się w warszawskim wydawnictwie „Iskry” w 2009 roku. Monografia ta ukazuje nie tylko rzeczy do tej pory z życia poety nieznane, lecz także prezentuje jego poglądy estetyczne na literaturę, zwłaszcza na szeroko rozumianą sztukę awangardową oraz czyni z niego artystę, którego warto przypomnieć ze względu na zapomnianą dziś po trosze twórczość oraz na szczególny los intelektualisty uwikłanego w dramat historii i mechanizmy okrutnej polityki. To nowe opracowanie monografii życia i twórczości autora *Palę Paryż* nie jest w żadnym razie kompilacją ani „sumą” poprzednich moich książek, choć siłą rzeczy niektóre fakty biograficzne się pokrywają. Przyjęte przeze mnie ujęcie metodologiczne badań, sposoby odczytywania tekstów i kontekstów – są różne.

W latach ostatnich (od roku 2010) poszerzyłem krąg zainteresowań badawczych również o innych futurystów i twórców awangardy (T. Czyżewski, S. Młodożeniec, A. Stern, A. Wat), także tych zapomnianych (K. Brzeski, E. Miller, H. Sel i inni), wynikiem poszukiwań (udało mi się dotrzeć do niepublikowanych dotąd tekstów) jest właśnie rozprawa habilitacyjna *Kronika polskiego futuryzmu*. W roku 2013 z powodu nawrotu choroby ponownie zmuszony byłem skorzystać z urlopu dla poratowania zdrowia – w sumie przebywałem na nim ponad półtora roku: do lipca 2014 – tym niemniej starałem się kontynuować prace badawcze, przeprowadzałem kwerendy bezpośrednie w bibliotekach i archiwach m.in. Warszawy, Krakowa, Łodzi i ostatecznie w 2015 r. udało mi się sfinalizować wydanie książki.

Od kilku lat pracuję w Zakładzie Badań Kulturowych Instytutu Filologii Polskiej UJK w Kielcach. Zajmuję się zagadnieniami literatury popularnej, poezji awangardowej po roku

1989 oraz intersemiotycznymi relacjami między sztuką (literaturą) „wysoką” i „niską”. Ze względu na doświadczenia literackie prowadzę także zajęcia z twórczego pisania (creative writing) oraz ćwiczenia związane z literaturą w nowoczesnych mediach.

W latach 1999-2002 pełniłem funkcję wicedyrektora do spraw dydaktycznych Instytutu Filologii Polskiej UJK w Kielcach. W czasie mojej pracy na uczelni byłem promotorem ponad dwudziestu prac magisterskich i licencjackich z zakresu historii literatury; pełniłem funkcje opiekuna roku i sekretarza komisji rekrutacyjnej. Opracowywałem także karty przedmiotów (m.in. do zajęć poświęconych kreatywnemu pisaniu, literaturze popularnej, literaturze w Internecie) – szczegóły na temat mojej działalności dydaktycznej podaję w załączniku nr 3.

Wyniki własnych badań historycznoliterackich prezentuję na konferencjach naukowych. W 2009 r. byłem współorganizatorem konferencji naukowej w UJK w Kielcach pt. *Awangardowe przekazy literackie paraliterackie i artystyczne. Historia, współczesność, przyszłość*, w której również wystąpiłem z referatem na temat futuryzmu. We wrześniu 2010 roku w ramach projektu Erasmus przeprowadziłem na Litwie wykłady i zajęcia dla studentów polonistyki Uniwersytetu Wileńskiego, których motywem przewodnim był *Skandal wileński futurystów* (spis wystąpień i konferencji, w których wziąłem udział prezentuję w załączniku nr 3). Współredagowałem także książki naukowe: *Literatura i życie artystyczne XX wieku. Prace ofiarowane Profesorowi Zdzisławowi Jerzemu Adamczykowi w roku jubileuszu* (Kielce 2006) oraz *Między retoryką manifestów a nowoczesnością. Literatura – sztuka – film* (Kielce 2011).

Zawsze w pracy badawczej interesowały mnie głównie postacie mało znane i niedocenione, starałem się opierać swoje studia i badania na nieznanymi materiałach, penetrować archiwa i docierać do zapomnianych lub mniej znanych dokumentów – wynikiem tych poszukiwań jest choćby przypomnienie sylwetki Marii Horskiej-Szpyrkówniej, której postacią pragnę się zająć szczegółowo w przyszłości (kilka ważnych biograficznych ustaleń przedstawiłem już w opublikowanym ostatnio artykule: *Maria Horska-Szpyrkówna (1893-1977) – kilka przyczynków do biografii pisarki skazanej na zapomnienie*).

Tragiczny los Brunona Jasińskiego i innych pisarzy, którzy wybrali podobną jak on drogę, przedstawiony w moich książkach, zyskuje oddźwięk wśród odbiorców. W roku 1997 w Towarzystwie Emigracyjnym „Ognisko” w Kopenhadze zaprezentowałem wykład na temat *Zbrodnie Stalina w świetle nowych dokumentów z archiwów KGB i losy pisarzy polskich zamordowanych w wielkiej czystce 1937-1938*. W Ambasadzie RP w Kopenhadze wygłosiłem odczyt na temat *Poezja polska po roku 1989*. Popularyzowałem także wiedzę na temat twórców awangardy. W roku 1997 przypadła mi w udziale rola konsultanta naukowego i narratora

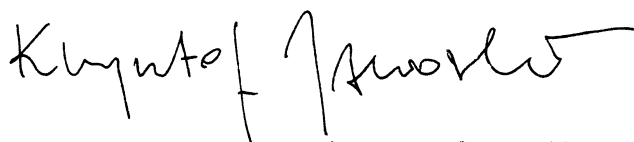
w pięcioczęściowym filmie dokumentalnym pt. *Awangarda Krakowska* (reż. R. Kaczmarek), emitowanym przez TVP. Film ten dostępny jest na płytach DVD i stanowi materiał edukacyjny, wykorzystywany na zajęciach dydaktycznych na uczelniach i podczas lekcji szkolnych.

W roku 2001 pełniłem rolę konsultanta naukowego i narratora w filmie biograficznym poświęconym Jasińskiemu pt. *Człowiek zmienia skórę* (reż. R. Kaczmarek, 2001; emisja TVP, recenzja: T. Szyma, *Zabawa z diablem*, „Kino” 2002, nr 3, s. 50).

Książki o Brunonie Jasińskim znajdują recenzentów i czytelników. Monografia *Dandys* doczekała się kilku ważnych recenzji. Pisano o niej w „Przeglądzie Humanistycznym” (2010, nr 3), „Rzeczpospolitej”, „Gazecie Wyborczej”, „Magazynie Literackim Książki” „Dzienniku Gazecie Prawnej”, w prasie popularnej („Przekroju”, „Machinie”, „Życiu Warszawy”), książka stała się także inspiracją audycji radiowej pt. *Dandys zmienia skórę* (PR pr. II, 5.01.2010). Mam nadzieję, że swoich czytelników znajdzie również *Kronika polskiego futuryzmu*, a zgromadzony w niej materiał posłuży zarówno historykom literatury, jak i wszystkim badaczom, pragnącym lepiej poznać dynamikę rozwoju tego wciąż intrygującego kierunku literackiego.

Zajmuje mnie również awangardowa działalność artystyczna. Od roku debiutu literackiego w 1988 roku moja poezja, proza i sztuki dramatyczne ukazywały się na łamach „bruLionu”, „Twórczości”, „Dialogu”. Teksty znajdują się w wielu antologiach współczesnej poezji. Są tłumaczone na języki obce: angielski, niemiecki, duński, rosyjski czy czeski (szczegółowy wykaz publikacji przedstawiam w załączniku).

Kielce, sierpień 2015

dr Krzysztof Jaworski